

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116219573
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3116219573.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti I. W., nar. XX.XX.XXXX a Q. W., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov: matky MUDr. I. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., J. XXXX/XA, zastúpenej JUDr. Jánom Kanabom, advokátom, so sídlom Trenčín, J. Zemana 3141/101 a otca MUDr. S. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., J. XXXX/XA, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková, so sídlom Trenčín, Piaristická 6667, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín, o návrhu matky na zrušenie výchovných opatrení, na odvolanie otca maloletých detí proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/204/2016-190 zo dňa 30. októbra 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca na prerušenie konania /výrok I/, zrušil výchovné opatrenie, ktoré bolo uložené rodičom a maloletým deťom I. a Q. rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/212/2014-500 zo dňa 02.10.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/78/2015-565 zo dňa 30.03.2016 /výrok II./ a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania /výrok III./. Na odôvodnenie tohto rozhodnutia uviedol, že matka maloletých detí sa podaným návrhom domáhala zrušenia výchovných opatrení. Uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 26P/212/2014 zo dňa 02.10.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne súd uložil na dobu neurčitú maloletým deťom a ich rodičom výchovné opatrenie uložením povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v akreditovanom subjekte Orchidea. Nariadené výchovné opatrenia nespĺnili a neplnia svoj účel. Maloleté deti sú zdravé, v škole dosahujú výborné výsledky, a to najmä od času, kedy sa s otcom prestali stretávať a od kedy sa zlepšila aj ich trauma spojená s predošlým životom v rodine s otcom, ktorý týral ich matku a jeho výchovné metódy voči maloletým boli nevhodné. Opätovné stretnutia detí s otcom počas týchto sedení v centre majú za následok prehĺbovanie ich traumy a nijako neprispievajú k liečebnému procesu, ani k výsledku, ktorý sa snažil okresný súd docieľiť nariadenými výchovnými opatreniami. Otec neurobil nič, čím by preukázal snahu o zmenu. Ďalším realizovaním výchovných opatrení je, podľa názoru matky ohrozený vývin maloletých detí, a to zásahmi do ich dôstojnosti a ohrozenie vývinu detí zásahmi do duševnej, telesne a citovej integrity.

2. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/52/2012 zo dňa 01.07.2014 bol MUDr. S. W. (otec maloletých detí) uznaný vinným, že týral svoju manželku MUDr. I. W. (matku maloletých detí), čím spáchal zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Rozsudkom č. k. 26P/212/2014-500 zo dňa 02.10.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5CoP/178/2015-565 zo dňa 30.03.2016 Okresný súd Trenčín uložil maloletým deťom I. a

Q. a ich rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v akreditovanom subjekte Orchidea so sídlom v Prievidzi z dôvodu, že vzťahy medzi rodičmi maloletých detí a vzťahy medzi maloletými deťmi a ich otcom boli vážne narušené (deti vnímali pokus otca o obnovenie styku negatívne, nakoľko bol odsúdený za týranie matky a tiež pre nevhodný spôsob kontaktu, ktorý zvolil otec detí). V správe zo dňa 09.02.2017 subjekt Orchidea uviedol, že dňa 04.07.2016 sa zúčastnila individuálneho sedenia v zariadení najskôr matka, následne otec maloletých detí. Absolvovali úvodné sedenie s oboznámením postupu zo strany akreditovaného subjektu, ako i poradenstvo vo veci samej. Dňa 06.07.2016 bolo realizované spoločné stretnutie rodičov a maloletých detí. Maloleté deti boli na stretnutie nepripravené, maloletý I. reagoval dráždivo a agresívne nielen voči otcovi, ale i voči psychológovi subjektu. Psychológ upozornil matku na nevhodného správanie maloletého, ktorý niesol znaky zreteľnej dg. poruchy správania. Po opätovnom upozornení maloletý pokračoval hlučnými, arogantnými a agresívnymi prejavmi verbálneho útoku voči otcovi o tom, aby im dal už konečne pokoj. Maloletý Q. sa nevyjadroval. Otec sa snažil kontakt s maloletými deťmi nadviazať, bol veľmi prívetivý, rodičovské zručnosti u otca sa javili pozitívne. Celú situáciu zvládal s nadhľadom, reagoval pokojne a na všetky nadávky zo strany dieťaťa vždy reagoval v pokoji a snažil sa premostiť rozhovor na záujem o ich školu, kam by mohli spolu ísť a podobne. Ďalšie sedenie sa uskutočnilo dňa 07.07.2016. Oproti prvému stretnutiu bol neporovnateľne odťažité aj maloletý Q.. Otec situáciu zvládal, opäť bol voči deťom prívetivý, povzbudzujúci, trpezlivý, mal vysoké sebaovládanie a pekný vzťahový rámec k pozitívnej motivácii detí. Na uvedené pozitívne motivovanie matka otcovi nebola vôbec nápomocná. Upozornili matku, že deti sú vo väčšom odpore ako na prvom stretnutí. Ďalšie sedenie sa uskutočnilo dňa 08.07.2016. Otec ponúkol deťom tábor, aby išli spolu s matkou. Matka nereagovala a deti nemotivovala. Otec priniesol maloletým deťom knihu, prisunul sa s kreslom k nim, aby im knihu mohol ukázať. Maloletý I. reagoval tým, že opakovane silne kopal do sedačky. Otec sa jemne dotkol maloletého I. navrhol vychádzku von alebo po zariadení. Maloletý I. reagoval tým, že kopal do otca. Otec bol stále pokojný, pekne reagoval, odpovedal, bol vždy mimoriadne trpezlivý. Ani raz nezaznamenali napätie, ani raz nezaznamenali, že by jeho emócie neboli primerané. Viac stretnutí uskutočnených nebolo, stretnutia 01.08.2016 a 03.08.2016 boli po vzájomnej dohode zrušené. Situácia zostala otvorená, účastníkov informovali o predložení správy súdu. V polovici mesiac júl boli kontaktovaní z inštitúcie Komisarša detí, ktorý ich informoval o tom, že maloletý I. sa dostavil v sprievode dospeléj osoby na uvedenú inštitúciu s tým, že nechce už so žiadnym poradenstvom nič mať. Voči uvedenej inštitúcii bolo potrebné zaujať stanovisko, o aké odborné poradenstvo sa jedná, kým bolo určené a dokedy bude prebiehať. Následne bolo príslušným súdom uložené výchovné opatrenie o pokračovaní špecializovaného poradenstva. K termínom 03.11.2016 a 10.11.2016 uviedli, že sa nezúčastnila matka detí, ani deti. Záujem o osobný kontakt prejavil otec maloletých. Výchovné opatrenie vyhodnotili s tým, že nespĺnilo účel a rodina vo veci z ich strany nebola už kontaktovaná. Zo správy Orchidea, Prievidza zo dňa 18.12.2016 vyplýva, že akreditovaným subjektom boli naplánované na dni 03.11.2016, 10.11.2016, 07.12.2016 sedenia, ktorých sa zúčastnil iba otec maloletých detí a zástupcovia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín. Matka ani maloleté deti sa neospravedlnili, ani sa sedení nezúčastnili. Vzhľadom k pozorovaným skutočnostiam, uložené výchovné opatrenia nespĺnilo svoj účel. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 16.11.2017 vyplýva, že bol s oboma maloletými deťmi vykonaný pohovor ku konaniu o zrušení výchovných opatrení. Maloletý I. sa vyjadril, že odborné poradenstvo v subjekte Orchidea nemalo žiadny význam, bolo proti ich vôli, aby sa s otcom rozprávali a stretávali sa s ním. Nepáčilo mu, keď ich personál chcel nútiť k niečomu, čo oni nechceli. Nechce sa s otcom stretávať. Maloletý Q. sa vyjadril, že sedenia nemali význam. Nútil ho aj s bratom utužovať vzťahy s otcom, ale nemali o to záujem, bolo to nasilu a chcel, aby boli výchovné opatrenia zrušené. ÚPSVaR Trenčín spolu s akreditovaným subjektom Orchidea, Prievidza konštatovali, že predmetne výchovné opatrenie nespĺnilo účel a na základe uvedeného odporučili návrhu matky na zrušenie výchovných opatrení vyhovieť.

3. Uvedené zistené skutočnosti súd posúdil podľa § 37 ods. 2 písm. d), § 37 ods. 7, 8 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“). Uviedol, že výchovné opatrenie bolo uložené za účelom reparácie vzájomných vzťahov medzi rodičmi a medzi otcom a maloletými deťmi. Matka vo svojom návrhu na zrušenie výchovných opatrení spochybňovala rozhodnutie súdu, ktorým boli jej a maloletým deťom uložené výchovné opatrenia, keď uviedla, že okresný súd, ani orgán kurately v tomto prípade od samého začiatku vo všetkých konaniach po právoplatnom odsúdení otca nebrali najmenší ohľad na maloleté deti. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že k uloženiu predmetného výchovného opatrenia pristúpil až na základe náležite vykonaného dokazovania, a najmä, na základe záverov znaleckého dokazovania, z ktorého vyplynulo, že nebolo vhodné v záujme maloletých detí pokračovať v odlúčení od otca. Bolo potrebné ich vzťahy reparaovať, pričom znalkyňa uviedla, že deti nie

sú schopné zmeniť svoj postoj k otcovi, ak postoj nezmení matka a ak nebude tento svoj zmenený postoj prezentovať. Matka svoj nesúhlas proti rozhodnutiu o nariadení výchovných opatrení prezentovala aj v odvolaní proti uvedenému rozhodnutiu, pričom odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Z vykonaného dokazovania v danej veci vyplynulo, a to zo správy akreditovaného subjektu Orchidea, kde sa odborné psychologické poradenstvo realizovalo, že maloleté deti boli na stretnutie nepripravené, maloletý I. reagoval dráždivo a agresívne nielen voči otcovi hneď v úvode, ale i voči psychologovi subjektu. Verbálny prejav maloletého v danej veci bol nesúrodý s obsahom slovných vyjadrení neprináležiacim úsudku osoby jeho fyzického veku a plný detailov prebiehajúcich konaní. Oproti prvému stretnutiu bol neporovnateľne odťažité aj maloletý Q.. Mal oči sklopené dolu, hlavu na bok, rovnako i maloletý I. mal hlavu otočenú k oknu, pričom na hlave až cez oči mal šiltovku. Rovnako matka očami sledovala miestnosť a nevenovala aktívny kontakt so situáciou. Vzhľadom na uvedené správanie matky detí a aj maloletých detí bolo zrejmé, že v dôsledku takéhoto ich postoja, konzultácie nemohli viesť k sledovanému účelu, t. j. k reparácii vzťahu medzi rodičmi a následne k reparácii vzťahu medzi otcom a maloletými deťmi. Uvedené bolo zrejmé aj zo záverov znaleckého posudku vo veci uloženia výchovných opatrení, z ktorých vyplynulo, že deti neboli schopné zmeniť svoj postoj k otcovi, ak postoj nezmení matka a ak nebude tento svoj zmenený postoj prezentovať, pričom matka svoj postoj k otcovi maloletých nezmenila a spolu s maloletými deťmi bez náležitého dôvodu sa prestali zúčastňovať konzultácií, čo vyplýva zo správy akreditovaného subjektu zo dňa 18.12.2016. Vzhľadom na uvedené akreditovaný subjekt vo svojej správe zo dňa 09.02.2017 vyhodnotil výchovné opatrenie tak, že toto nespĺnilo svoj účel a rodina vo veci z ich strany už nebola kontaktovaná. S poukazom na uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, a preto ho zrušil. Čo sa týka návrhu otca na prerušenie konania, tento súd prvej inštancie zamietol, pretože ho považoval za bezpredmetný vzhľadom k tomu, že konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 3T/103/2017, do ktorého právoplatného skončenia otec detí žiadal prerušiť toto konanie, bolo právoplatne ukončené dňa 16.05.2019 v spojení s uznesením KS v TN zo dňa 16.05.2019 sp. zn. 2To/5/2019-719. Návrhy otca na vykonanie dôkazov zamietol vzhľadom k tomu, že výsluchy svedkýň nepovažoval za potrebné vzhľadom k tomu, že správa akreditovaného subjektu zo dňa 09.02.2017 obsahovala podrobný a dostatočný opis priebehu odborného poradenstva a výsluch uvedených svedkýň tak súd nepovažoval v danej veci za potrebný. Taktiež návrh otca na zaslanie návrhu na zrušenie výchovného opatrenia, vyjadrenia matky k správe centra Orchidea zo dňa 20.02.2017 a zápisnicu z probačného dohľadu zo dňa 12.10.2016 akreditovanému subjektu, zamietol z dôvodu, že vykonanie uvedeného považoval za nedôvodné s poukazom na to, že akreditovaný subjekt ukončil spoluprácu s účastníkmi v danej veci. Ani návrh na pripojenie fotokópie celého spisu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ohľadne maloletých detí nepovažoval súd za potrebný vzhľadom na predmet konania a vzhľadom na to, že v konaní boli vykonané všetky dôkazy, ktoré pre posúdenie predmetnej veci považoval za postačujúce.

4. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 a § 58 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie otec maloletých detí podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), h). Uviedol, že nesúhlasí so zrušením výchovných opatrení. Navrhol vypočuť riaditeľku akreditovaného subjektu Orchidea PhDr. Ľubicu Šorlovú, nakoľko jedine jej výsluchom môže súd zistiť, či je návrh matky na zrušenie výchovných opatrení dôvodný. V rozhodnutí o nariadení výchovných opatrení súd prvej inštancie určil, že spôsob, výkon a dobu výchovných opatrení ponecháva na subjekte Orchidea. Preto otec maloletých detí považuje názor PhDr. Ľubice Šorlovej ako zásadný vo vzťahu k návrhu matky na zrušenie výchovných opatrení, ako aj vo vzťahu k výchove maloletých detí a vplyvu rodičov na ich duševný vývoj. Odo dňa 04.07.2016 sa začali realizovať výchovné opatrenia. Podaním adresovaným súdu prvej inštancie zo dňa 17.01.2017 PhDr. Ľubica Šorlová, psychologička vykonávajúca výchovné opatrenia v akreditovanom subjekte Orchidea, uviedla, že výchovné opatrenie neplní svoj účel, nakoľko na základe vyhodnotenia plnenia účelu výchovných opatrení bolo zistené, že vzhľadom k nespôlupráci matky maloletých detí nebolo možné prijať nové opatrenia, poprípade pokračovať v odbornom poradenstve z dôvodu nespôlupráce matky maloletých detí, demotivovania detí zo strany matky, neprimeraného správania sa maloletých detí a v konečnom dôsledku nezúčastňovania sa matky spolu s maloletými deťmi ďalších odborných sedení. Otec maloletých detí poukázal na fakt, že súd prvej inštancie v spojení s odvolacím súdom rozhodli, že výchovné opatrenia sa majú vykonávať dlhodobo. Subjekt Orchidea určil pôvodne 13 termínov odborného poradenstva, pričom sa realizovali iba 4 sedenia, čo otec vnímal ako krivdu, nakoľko si nemohol za pomoci psychologov upraviť vzťah s

maloletými deťmi a s exmanželkou. Matka maloletých detí sa odmietla podrobiť výkonu právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu prvej inštancie, čím sa odmietla zúčastniť uloženého výchovného opatrenia, a preto súd prvej inštancie návrhu matky vyhovel a zrušil výchovné opatrenie. Otec maloletých detí uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nebezpečný precedens, kedy rodič dosiahne zrušenie výchovného opatrenia tým, že nesúhlasí s jeho nariadením a odmietne sa podrobiť jeho výkonu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení výchovného opatrenia bolo v celom rozsahu ako vecne správne potvrdené odvolacím súdom. Preto postup súdu prvej inštancie, ktorý zruší nariadené výchovné opatrenie považoval otec maloletých detí za neakceptovateľný. V posledných 2 rokoch nemal otec žiadny kontakt s maloletými deťmi, nakoľko bol nepravdivo obvinený zo strany matky a otcovi bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze priblíženia sa k maloletým deťom a kontaktovania maloletých detí. Za situácie, kedy matka manipuluje maloleté deti a nerešpektuje výkon výchovných opatrení je otec toho názoru, že nemá význam pokračovať v konaní a preto súhlasil s tým, aby súd prvej inštancie v najlepšom záujme maloletých detí rozhodol o návrhu matky a prihliadol na to, že výchovné opatrenie sa minulo účinku pre nespoluprácu matky. Na základe daných skutočností, spôsobu výchovy detí a vplyvu na ich konanie zo strany matky dospel otec maloletých k názoru, že akýkoľvek nátlak na deti formou výchovných opatrení by za danej situácie viedol len k zhoršeniu vzťahu otca s maloletými deťmi. Otec uviedol, že súd prvej inštancie môže rozhodnúť tak, že výchovného opatrenia sa bude naďalej podrobovať matka (prípadne spolu s otcom) do doby, kým matka nezmení názor a nezačne akceptovať dôležitosť otca v živote maloletých detí. Je zrejmé a preukázané, že kým nezmení svoj postoj matka, nezmenia ho ani maloleté deti. Za neprípustný považoval otec maloletých detí taký postup súdu prvej inštancie, ktorým vyhovel návrhu matky na zrušenie výchovného opatrenia, ktorá sa odmietla podrobiť jeho výkonu a úmyselne nespolupracovala s orgánom vykonávajúcim výchovné opatrenie. Otec maloletých detí sa zúčastnil všetkých termínov, na ktoré bol pozvaný do akreditovaného subjektu Orchidea. Súd prvej inštancie neprihliadol ku skutočnosti obsiahnutej v rozhodnutí o nariadení výchovného opatrenia, kedy na podklade znaleckého posudku bolo preukázané, že matka maloletých detí je schopná zmeniť svoj postoj k veci a vzťahu otca k maloletým deťom len za pomoci klinického psychológa. Otec maloletých detí poukázal na nečinnosť kolízneho opatrovníka, kedy kolízny opatrovník nebol schopný zabezpečiť ani len miestne šetrenie v domácnosti matky, pretože táto ich do svojej domácnosti nepustila, na ich úrad sa s maloletými deťmi nedostavovala, s maloletými deťmi posielala len svojho otca. O maloletého I. sa matka dlhodobo nestará, tento žije v domácnosti starého otca Ing. G.. Otec maloletých detí žiadal o pomoc kolízneho opatrovníka, a to práve aj pri odmietaní matky podrobiť sa výchovnému opatreniu. Žiadosti otca o pomoc boli kolíznou opatrovníčkou Mgr. Akovou opakovane odmietnuté. Z uvedeného dôvodu otec maloletých detí navrhoval, aby súd prvej inštancie doplnil dokazovanie pripojením celého spisu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ohľadne maloletých detí, aby súd mohol sám vytvoriť názor na vyššie uvádzanú „snahu“ kolízneho opatrovníka. Na základe vyššie uvedeného otec maloletých detí navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K odvolaniu otca maloletých detí sa vyjadrila ich matka. Uviedla, že nesúhlasí s tvrdeniami otca uvedenými v odvolaní. Súd prvej inštancie rozhodol správne, keď napadnutým rozhodnutím zrušil výchovné opatrenia. Výchovné opatrenia sa začali realizovať odo dňa 04.07.2016. Súd prvej inštancie uložil výchovné opatrenia matke, otcovi i obom maloletým deťom, pričom časovo neobmedzil trvanie výchovného opatrenia ani neurčil, v akých časových intervaloch sa majú rodičia s maloletými deťmi do zariadenia Orchidea dostaviť. Súd uvedené ponechal na úvahe akreditovaného centra Orchidea, kde sa mali výchovné opatrenia v zmysle rozhodnutia súdu realizovať. V konaní o nariadenie výchovných opatrení bol vypracovaný znalecký posudok PhDr. Homolovej, z ktorého je zrejmé, že deti vnímajú pokus otca o obnovenie styku negatívne, a to z dôvodu ich nastavenia proti otcovi, ktorý je odsúdený za týranie ich matky a tiež z nevhodného spôsobu kontaktu, ktorý zvolil otec detí. Matka k obnoveniu vzťahu detí s otcom neprispievala, avšak u matky nešlo o obštrukciu, ale jej nesúhlas bol odôvodnený prežitými negatívnymi skúsenosťami. U otca bola znaleckým skúmaním zistená labilná emotivita. Otec spáchanie domáceho násillia na matke doposiaľ nijako neoľutoval, neuviedol si, že trestným činom sa dopustil aj nepriameho násillia na deťoch. Znalkyňa Homolová odporučila najskôr individuálnu terapiu otca. Zo znaleckého posudku nevyplývala potreba spoločnej terapie rodičov a detí. Znalec- odborník, však doporučil, aby sa terapie v prvom rade podrobil samotný otec, ktorý si musí uvedomiť a priznať svoj podiel viny na tom, že deti a matka k nemu majú negatívny postoj. Bolo správne rozhodnúť o zrušení výchovných opatrení. Takýto postup doporučil kolízny opatrovník, prokurátor okresnej prokuratúry, samotná PhDr. Šorlová - psychologička centra Orchidea, kde sa výchovné opatrenia realizovali, a napokon samotný otec sám priznal, že vzhľadom na vek a vyspelosť detí sám netrvá na výchovných

opatreniach. Skutočnosť, že otec v podaniach opätovne obviňoval matku z toho, že práve jej správaním sa minuli výchovné opatrenia účinku, len potvrdzuje tvrdenie znalkyne, že práve otec by sa mal podrobiť individuálnej terapii ako prvý a po jej vyhodnotení zvážiť svoje ďalšie kroky voči deťom a matke. Otec sa s deťmi nestretával od roku 2011, čo je deväť rokov, počas týchto rokov bol otcovi niekoľkokrát súdne obmedzený styk s deťmi. Platné právne predpisy Slovenskej republiky ukladajú povinnosť akceptovať a zohľadniť názor maloletého dieťaťa a nesprávať sa k nemu len ako k predmetu konania, na viac ak je dieťa vekovo staršie a je schopné samostatne vyjadriť svoj názor. ESLP opakovane konštatoval, že článok 8 v žiadnom prípade neopravňuje rodiča, aby žiadal prijatie takých opatrení, ktoré by poškodzovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Osobitne významný je tento aspekt v prípadoch ak dieťa vyslovene styk s rodičom odmieta a jeho odmietanie je zapríčinené správaním sa tohto rodiča. Osobitne násilné správanie sa otca k matke je dieťaťom vnímané osobitne citlivo. V zmysle ustálenej praxe záujmom dieťaťa je predovšetkým jeho zdravý psychický a fyzický vývoj a teda zabezpečenie jeho riadnej výchovy. Záujem dieťaťa však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia. Matka maloletých detí nesúhlasila s návrhom otca v odvolaní, aby boli výchovné opatrenia uložené otcovi a matke, prípadne matke samostatne. Takýto postup, aký navrhuje otec, neodporučil ani znalec. U matky bol rozvinutý syndróm týranej ženy z dôvodu konania otca. Opätovné stretávanie sa s otcom v rámci výchovných opatrení, rozvíjaní tejto témy neustále dookola by mohlo naopak viesť k prehĺbeniu tohto syndrómu a k opakovanej sekundárnej viktimizácii matky. Matka maloletých detí navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník maloletých detí. Podľa neho súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní správne vyhodnotil skutočnosti, keď rozhodol o zrušení výchovného opatrenia. Vzťah maloletých detí k otcovi sa nepodarilo obnoviť ani v priebehu realizácie nariadeného výchovného opatrenia. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín postupoval v súlade so záujmami maloletých detí, snažil sa v maximálnej miere zabezpečiť, aby sa obnovil vzťah otca s maloletými deťmi, z tohto dôvodu podporil nariadenie výchovného opatrenia. Vzhľadom na vek detí, ktoré aj napriek čiastočnej realizácii výchovného opatrenia si naďalej neželajú stretávať sa so svojím otcom, navrhol kolízny opatrovník, aby súd rešpektoval toto želanie maloletých detí. Kolízny opatrovník odporučil, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

8. K odvolaniu otca sa vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín. Odvolanie otca maloletých detí považoval za nedôvodné z dôvodu, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutočnosť, že maloleté deti v súčasnosti nemajú pozitívny vzťah ku svojmu otcovi a tento sa nepodarilo vybudovať ani v priebehu nariadeného výchovného opatrenia. Súd prvej inštancie zároveň rozhodol v súlade s návrhom prokurátora, ktorý konštatoval, že nariadené výchovné opatrenie si neplní svoj účel, deti si za súčasnej situácie neželajú stretávať sa so svojím otcom, preto navrhol, aby súd rešpektoval názor maloletých detí a výchovné opatrenie zrušil. Súd pri svojom rozhodovaní vzal v úvahu aj správu subjektu Orchidea, z ktorej vyplýva, že na zvyšných stanovených termínoch realizácie výchovného opatrenia sa matka a maloleté deti nezúčastnili. Vzhľadom k pozorovaným skutočnostiam, uložené výchovné opatrenia podľa subjektu Orchidea nespĺnili svoj účel. Zároveň zo stanoviska Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, ktorý vykonal pohovor s oboma maloletými vyplýva, že obaja zhodne uviedli, že uloženými výchovnými opatreniami ich proti vôli nútili aby sa s otcom stretávali a rozprávali. Zároveň vyjadrili vôľu aby bolo ochranné opatrenie zrušené. Ďalšie navrhnuté dokazovanie v podanom odvolaní považoval za nadbytočné, nakoľko z doposiaľ vykonaného dokazovania bolo dostatočne zrejmé, že matka ani maloleté deti na nariadenom výchovnom opatrení neparticipovali a samotné maloleté deti považovali stretávanie sa s otcom za nútené, preto nie je možné sa domnievať, že akékoľvek predĺžovanie nariadeného výchovného opatrenia by dosiahlo zákonom predpokladaný účel. Prokurátor navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

9. Otec v písomnom vyjadrení uviedol, že v konaní o uloženie výchovných opatrení vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26P/212/2014 znalkyňa znaleckým dokazovaním zistila, že v danej veci je nevyhnutná dlhodobá intenzívna individuálna psychoterapia všetkých členov pôvodnej rodiny, a teda sú vhodné a potrebné výchovné opatrenia, nakoľko obidve maloleté deti mali narušený vzťah k otcovi, rodičia neboli schopní zvládnuť svoju úlohu rodiča vo vzťahu k maloletým deťom bez odbornej pomoci. Znalkyňa v predmetom znaleckom posudku výslovne uviedla, že matka neprispievala k obnoveniu vzťahu otca s maloletými deťmi a deti nie sú schopné zmeniť svoj postoj k otcovi, ak postoj k otcovi nezmení matka a ak nebude tento svoj zmenený postoj prezentovať, matka negatívne ovplyvňovala maloleté deti, ktoré nie sú schopné zvládnuť pokus o obnovenie styku s otcom bez odbornej

pomoci psychológa. Znalčka tiež zistila, že maloleté deti by mohli trpieť syndrómom zavrhnutého rodiča, čo znamená, že názory dieťaťa nie sú nikdy prejavom jeho slobodnej vôle, ale dôsledkom manipulácie negatívneho ovplyvňovania. Za najdôležitejšie zistenie znalčkyne otec považoval, že v záujme maloletých detí nie je pokračovanie v ďalšom odlúčení od otca, nakoľko majú právo svojho otca poznať, získať vlastné skúsenosti v kontakte s ním, mať živé aktuálne zážitky s identifikačným otcovským vzorom. Znalčka po kompletnom psychologickom vyšetrení maloletých detí odporučila výchovné opatrenia vo vzťahu k matke pre umožnenie kontaktu otca s deťmi a krátke stretnutia otca s deťmi za prítomnosti psychológa. Matka maloletých detí opakovane poukazovala na to, že otec maloletých detí sa má podrobiť individuálnej terapii. Otec maloletých detí uviedol, že z vlastnej iniciatívy, v záujme obnovy a reparácie narušených vzťahov s maloletými deťmi začal v novembri 2015 individuálne podstupovať psychologické poradenstvo, o čom predložil listinný dôkaz. Otec sa so svojimi maloletými deťmi nestretával posledných deväť rokov z dôvodu, že bol matkou maloletých detí krivo obvinený z trestného činu nebezpečného prenasledovania, aby sa nemohol stretávať s maloletými deťmi. V tomto konaní boli otcovi maloletých detí uložené primerané obmedzenia ako náhrada za väzbu, ktoré okrem iného spočívali v zákaze priblížiť sa k maloletým deťom a zákaze kontaktovať maloleté deti. Matka maloletých detí zrejme nepochopila, že nutnosť podrobiť sa výchovným opatreniam nie je daná na základe svojvôle otca maloletých detí, ale o tomto bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Trenčín, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Trenčíne. Otec maloletých detí sa nestotožnil s vyjadrením prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín, že výchovné opatrenia treba zrušiť, pretože neplnilo svoj účel, a to z dôvodu, že je potrebné skúmať, z akého dôvodu nesplnilo svoj účel. Pokiaľ prokurátor poukázal na názor maloletých detí, s ohľadom na vyššie uvedené závery znaleckých posudkov, je vôbec otázne či sa jedná o názor maloletých detí alebo len o názor negatívneho obrazu o otcovi maloletých detí, ktorý je zmanipulovaný matkou maloletých detí. Otec maloletých detí uviedol rovnaké skutočnosti týkajúce sa kolízneho opatrovníka a doplnil, že poukazovanie kolízneho opatrovníka len na vek a názor maloletých detí považoval v zmysle záverov vyššie uvedených znaleckých posudkov, za veľmi povrchný prístup, nesvedčiaci o riadnom hájení záujmov maloletých detí.

10. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a 66 CMP, prihliadajúc na prípadné vady konania podľa § 67 CMP, a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

11. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam otca maloletých detí dodáva nasledovné:

12. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva, že matka maloletých detí sa svojím návrhom domáhala zrušenia výchovného opatrenia, ktoré bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/212/2014-500 zo dňa 02.10.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 5CoP/78/2015-565 zo dňa 30.03.2016. Uvedeným rozhodnutím bola uložená povinnosť maloletým deťom a ich rodičom podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v akreditovanom subjekte Orchidea.

13. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

14. Vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti I. a Q. W. bolo nariadené výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti maloletým deťom a ich rodičom podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu. Výchovné opatrenie bolo uložené za účelom reparácie vzájomných vzťahov medzi rodičmi maloletých detí a predovšetkým medzi otcom a maloletými deťmi, nakoľko maloleté deti vnímali svojho otca veľmi negatívne. Nariadenie predmetného výchovného opatrenia vychádzalo zo záverov znaleckého

dokazovania, z ktorých vyplynulo, že v záujme maloletých detí nebolo vhodné pokračovať v odlúčení od ich otca a bolo potrebné reparať negatívny postoj maloletých detí ako i matky k otcovi maloletých detí.

15. V správe akreditovaného subjektu Orchidea zo dňa 09.02.2017 ako aj v správe kolízneho opatrovníka zo dňa 16.11.2017 bolo konštatované, že nariadené výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel z dôvodu negatívneho postoja a neprejavení vôle maloletých detí stretávať sa so svojim otcom a taktiež neprejavení vôle pokračovať v odbornom psychologickom poradenstve jednak zo strany matky maloletých detí, ako i zo strany maloletých detí. Matka s maloletými deťmi absolvovali s otcom maloletých detí 4 sedenia odborného poradenstva v subjekte Orchidea, pričom maloleté deti neboli pripravené na stretnutie s otcom. Maloletý I. reagoval na svojho otca dráždivo, agresívne s tým, aby ich otec nechal na pokoji. Na ďalšom stretnutí reagoval negatívne na otca i maloletý Q., otec maloletých detí mal pozitívny prístup k deťom, avšak matka maloletých detí nebola vôbec nápomocná. Maloleté deti boli vo väčšom odpore ako na prvom sedení, pričom bola matka maloletých detí upozornená zo strany odborného personálu na neprimerané správanie sa maloletých detí, ktoré nejavili žiadnu snahu. Maloleté deti vyjadrovali svoj nesúhlas s prítomnosťou na odbornom poradenstve a v rámci výsluchu pred kolíznym opatrovníkom uviedli, že výchovné opatrenia boli proti ich vôli, nemali žiadny význam, nútili ich, aby sa nasilu rozprávali s otcom a uviedli, že sa nechcú naďalej stretávať s otcom.

16. Odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na uvedené správy, správanie matky maloletých detí i vyjadrenie a správanie maloletých detí je nepochybné, že výchovné opatrenie, resp. dlhodobé podstupenie odborného psychologického poradenstva nemohlo viesť k reparácii vzťahu medzi rodičmi a vzťahu medzi maloletými deťmi a ich otcom. Matka s maloletými deťmi pravdepodobne nevideli význam v nariadenom výchovnom opatrení, po absolvovaní 4 sedení odborného poradenstva sa nezúčastnili ďalších sedení a to i s poukazom na vyjadrenia maloletých detí počas sedení odborného poradenstva a pri výsluchu u kolízneho opatrovníka, kedy vyjadrovali nesúhlas s ďalším stretávaním s ich otcom.

17. Odvolací súd musel prihliadnuť na skutočnosť, že maloleté deti sa naďalej odmietajú stretávať so svojim otcom a podrobovať sa s otcom odbornému poradenstvu. Maloleté deti majú právo vyjadriť svoj názor v predmetnej veci, ktorá sa ich týka. Maloletému dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, je potrebné zabezpečiť právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni (čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa). Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva. Niet sporu o tom, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni vyspelosti dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie ich najlepšieho záujmu (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 492/2015 zo dňa 22.06.2016). Vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť maloletých I. a Q. odvolací súd musel vziať vyššie uvedený názor maloletých detí pri svojom rozhodovaní do úvahy. Tu musí odvolací súd zdôrazniť, že v konaní nebolo žiadnym spôsobom naisto preukázané, že by vyslovené názory maloletých detí neboli ich vlastné a boli by len dôsledkom manipulácie negatívneho ovplyvňovania zo strany tretej osoby.

18. Rovnako bolo zrejme zo správania matky maloletých detí, že táto taktiež nie je schopná zmeniť postoj k otcovi maloletých detí, nevidí zmysel pokračovať v odbornom poradenstve a je rovnako proti jej vôli stretávať sa s otcom maloletých detí. Podľa odvolacieho súdu preto nie je žiadúce uložiť výchovné opatrenie matke maloletých detí, prípadne obom rodičom maloletých detí, aby sa podrobili ďalšiemu odbornému poradenstvu. Cieľom celého snaženia bola predovšetkým reparácia vzťahov medzi maloletými deťmi a ich otcom a reparácia vzťahov medzi rodičmi maloletých detí mala tomuto cieľu slúžiť len podporne, aby matka maloletých detí zmenila postoj k otcovi maloletých detí a aby motivovala a podporila vzájomný vzťah maloletých detí s ich otcom. Aj s ohľadom na skutočnosť, že otec maloletých detí sa voči matke maloletých detí dopustil trestného konania spočívajúceho v jej fyzickom i psychickom týraní trvajúcim od roku 2005 do mesiaca október 2011 nepovažuje odvolací súd za vhodné, aby matku maloletých detí cestou nariadenia výchovného opatrenia nútil k stretávaniu sa a k spolupráci s otcom maloletých detí.

19. S ohľadom na uvedené skutočnosti nevidí ani odvolací súd dôvod na ďalšie trvanie nariadeného výchovného opatrenia, či jeho zmenu. Výchovné opatrenie neviedlo k reparácii vzťahu medzi rodičmi a vzťahom medzi maloletými deťmi a ich otcom, a niet žiadneho rozumného dôvodu predpokladať, že by sa toto zmenilo.

20. Pokiaľ ide o nevykonanie výsluchu svedkyne PhDr. Ľubice Šorlovej na návrh otca maloletých detí súdom prvej inštancie, ani tu odvolací súd nezistil na strane súdu prvej inštancie žiadne pochybenie. Súdom prvej inštancie vykonaný v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie skutkového stavu. Nevykonanie vyššie uvedeného dôkazu na návrh otca maloletých detí riadne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odôvodnil a odvolací súd sa s týmto jeho postupom stotožnil. Výsluch svedkyne PhDr. Q.Z. by nepriniesol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by už neboli nevyplývajúce zo správ akreditovaného subjektu Orchidea zo dňa 09.02.2017 a kolízneho opatrovníka, ktoré obsahujú podrobný a dostatočný opis priebehu jednotlivých sedení odborného poradenstva.

21. Na základe uvedených záverov odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože neboli zistené dôvody na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).